

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 1757 din 22.12.2015

Domnului Valeriu ZGONEA

Președinte al Camerei Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1143/2/V8
La 15 Decembrie 2015 Ziua 22

București, 22 decembrie 2015

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 2/3356CP din 22.12.2015

JG C. Pavel

22.12.2015

Ref: Oportunitatea participării României la instituirea unei cooperări consolidate¹ în contextul în care, la Consiliul Justiție și Afaceri Interne din data de 3 decembrie 2015, pachetul legislativ compus din două propuneri de regulament privind regimurile matrimoniale, respectiv efectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate², nu a întrunit unanimitatea necesară

Stimate domnule președinte,

La Consiliul Justiție și Afaceri Interne (Consiliul JAI) din data de 3 decembrie 2015, pachetul legislativ compus din două propuneri de regulament privind regimurile matrimoniale, respectiv efectele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate, nu a întrunit unanimitatea necesară, având în vedere că două state membre (Polonia și Ungaria) s-au opus compromisului propus de Președinția luxemburgheză.

Poziția Ministerului Justiției (MJ) în cadrul Consiliului JAI a fost de susținere a pachetului de compromis, cu privire la care apreciem că oferă suficiente garanții astfel încât tradițiile naționale în materia dreptului familiei să nu fie afectate.

Miniștri ai justiției din numeroase SM au sugerat ca posibil curs de acțiune realizarea unei cooperări consolidate, Președinția subliniind că ultimele texte de compromis vor sta la baza continuării negocierilor. În cursul săptămânii trecute, Președinția luxemburgheză a lansat scrisori de invitație statelor membre de a participa constituirea cooperării consolidate.

Vom prezenta mai jos scurte considerații de ordin procedural și de fond care justifică intenția MJ RO de a se alătura demersului PRES LU și de a sprijini în mod formal constituirea cooperării consolidate.

CC Liviu Bogdan Ciucă, Președinte, Comisia juridică, de disciplină și imunități, Camera Deputaților

Ana Birchall, Președinte, Comisia pentru afaceri europene

¹ în condițiile art. 20 din Tratatul privind Uniunea Europeană și ale art. 326-334 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

² Propunere de Regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale; Propunere de regulament al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate

Argumente de fond - Garanții prevăzute de textul celor două regulamente:

- nu se introduce o definiție a noțiunii de "căsătorie", aceasta fiind lăsată la latitudinea dreptului național. Sunt protejate în acest fel tradițiile SM în materia dreptului familiei.
- sunt vizate doar consecințele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate, per a contrario nu sunt vizate efectele personale;
- nimic din viitorul regulament nu obligă SM care nu cunosc instituția parteneriatului înregistrat să o introducă în dreptul național;
- definiția parteneriatului înregistrat dată în textul viitorului regulament este introdusă doar pentru obiectivele respectivului regulament; conținutul propriu-zis al noțiunii de parteneriat înregistrat rămâne la latitudinea legislației SM;
- instanțele din SM care nu cunosc instituția parteneriatului înregistrat își pot declina competența;
- părțile pot face o alegere a instanței, care poate fi instanța din SM a cărei lege este aplicabilă sau instanța din SM sub a cărei lege a fost încheiat parteneriatul înregistrat (deci se urmărește practic devierea cauzelor în materie spre instanțele SM care recunosc și acordă efecte parteneriatului înregistrat);
- criteriile de determinare a legii aplicabile sunt de așa natură încât supun consecințele patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate acelei legi care îi acordă efecte, e.g. legea SM în care a fost înregistrat parteneriatul;
- este posibilă alegerea legii aplicabile de către parteneri, limitat la legea care acordă efecte parteneriatului;
- este posibilă invocarea excepțiilor de ordine publică în ceea ce privește recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, a actelor autentice sau tranzacțiilor judiciare (cu o limitare, însă, și anume să nu se încalce Carta Drepturilor Fundamentale UE, în special art. 21, care prohibește orice formă de discriminare);
- recunoașterea și executarea unei hotărâri judecătorești în materia efectelor patrimoniale ale parteneriatului înregistrat, în baza viitorului regulament, nu implică în nici un caz recunoașterea parteneriatului înregistrat care a stat la baza hotărârii respective.

Este important de subliniat că aceste garanții au fost introduse în cursul negocierilor, astfel încât și statele membre cu poziții conservatoare, care nu recunosc instituția parteneriatului înregistrat, să poată susține textul Regulamentului.

Argumente de context

- propunerile sunt abordate "la pachet", considerându-se că, în caz contrar s-ar discrimina față de cuplurile care aleg consacrarea juridică a relației într-un parteneriat înregistrat (există și o opinie a Agenției UE pentru Drepturi Fundamentale în acest sens);
- deși cele două propuneri de regulament sunt din domeniul dreptului civil, domeniu în care tradițiile juridice ale SM sunt deosebit de puternice, avantajele pe care le oferă în contextul liberei circulații a persoanelor, fac oportună participarea României la un asemenea demers;
- mai mult decât atât, mișcările demografice din ultimii ani, în special situația cetățenilor români aflați în diverse forme de conviețuire, justifică necesitatea existenței și funcționării unor mecanisme de protecție juridică și predictibilitate.
- cea mai mare parte din cuplurile care vor beneficia de protecția juridică oferită de cele două regulamente sunt cupluri heterosexuale; cu toate acestea, în virtutea principiului nediscriminării, trebuie asigurată protecția juridică a tuturor persoanelor, indiferent de orientarea sexuală sau de alt criteriu.
- nu este prima dată când România participă la o formă de cooperare consolidată

MINISTERUL JUSTIȚIEI

- domeniul dreptului familiei cu implicații transfrontaliere este materia în care s-a pus în aplicare prima formă de cooperare consolidată din istoria UE (din cauza imposibilității întrunirii unanimității necesare pentru adoptarea instrumentului), fiind adoptat Regulamentul Roma III³.
- România s-a numărat printre cele 14 state membre inițiatoare ale cooperării consolidate. Ulterior, alte 2 state membre au decis să participe la cooperarea consolidată.

Situația statelor membre care și-au exprimat până la acest moment intenția de participare la cooperarea consolidată

- Tratatul de la Lisabona stabilește pragul minim pentru o cooperare consolidată pentru nouă state membre.
- În cazul de față, și-au exprimat în mod formal intenția de participare în cadrul unei cooperări consolidate 16 state, printre care: Germania, Franța, Luxemburg, Malta, Belgia, Austria, Slovenia, Croația, Spania, Suedia, Portugalia, Grecia.
- Olanda și Cehia și-au exprimat intenția de a participa la acest demers, însă, dat fiind faptul că este necesară parcurgerea unei proceduri parlamentare la nivel intern, intenția exprimată nu este formală.

Concluzie:

Garanțiile instituite în cursul negocierilor privesc exclusiv relațiile patrimoniale și nu impun statelor membre recunoașterea căsătoriilor între persoane de același sex sau a parteneriatelor înregistrate. Fiecare stat membru își păstrează propria reglementare în această materie.

Având în vedere numărul semnificativ al statelor membre care și-au manifestat adeziunea față de cele două texte, MJ consideră că este în interesul strategic al României să se alăture majorității prin participarea la mecanismul cooperării consolidate. Această soluție este singura care poate genera protecția adecvată a cetățenilor UE în general, inclusiv a cetățenilor români. Neparticiparea la mecanismul cooperării consolidate îi va plasa pe cetățenii noștri în afara unei construcții juridice aplicabile în majoritatea covârșitoare a celorlalte state membre.

Cu deosebită considerație,

Raluca Alexandra PRUNĂ

Ministrul Justiției

³ Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp - Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 al Consiliului din 20 decembrie 2010 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp